

CHÚA NHẬT XXIX – A

JONAU BỐTĂN-SỜ HỒ ĐĂNG RƠ LAU JỜ

Điều răn trên hết

Gớ dừl nã kòn-bonus gen cau lờ pal kis jăt ală jónau bốtăn-sờ, bulăh jónau bốtăn-sờ hồ nễh cỉh tam sẵ bỡh gỡnăp-gớnoar dônia, halăh jónau bốtăn-sờ hồ ở cỉh tam sẵ, mớya gớcỉh bỡh tam nùs-nhóm.

Làm một con người thì ai ai cũng phải sống theo luật, dù cho luật đó đã viết thành văn bởi quyền bính thế trần, hay là luật bất thành văn, nhưng đã được viết từ trong tâm hồn.

Krung behỡ, gớ dừl nã cau pindờn đờ Yàng, gen lăi jỡh lăh pal kis jăt ală jónau bốtăn-sờ, tài bỡh hồ lăh gùng dà Yàng dề, jónau sỡ gen krung lỡh-làng, bớto he di lỡh chi do mớ ở di lỡh chi ne.

Cũng thế, làm một người tin vào Chúa, thì trước hết chúng ta phải sống theo các điều răn, bởi vì đó là đường lối của Chúa, điều răn thì rõ ràng, dạy chúng ta nên làm điều này và không nên làm điều kia.

Botau ală bớtau

Vua các vua

Bol he nễh mớng hòi đờ Yàng lăh Kớnrăn, kớnh đờs lăh gễh gỡnăp-gớnoar lin rớlau jỡh, ăt-bồ jỡh ală bớta, bulăh bớta kis halăh bớta chớt.

Chúng ta đã quen gọi Thiên-Chúa là Chúa, ý muốn nói là có quyền vượt trên hết, cầm quyền trên hết mọi sự, dù là sự sống hay là sự chết.

Kớnrăn nễh lỡh gớ bớta kis, mớ Khai krung gễh gớnoar tốngklàs kòn-bonus bỡh bớta chớt.

Chúa đã dựng nên sự sống, và Ngài cũng có quyền cứu thoát con người khỏi sự chết.

Kớnrăn lăh tồm-gớnoar jỡh ală gớnoar dề, ală gớnoar gớtus bỡh Yàng mớ pal gớgê mớ Yàng.

Chúa là Chúa tể của mọi quyền bính, mọi quyền bính đến từ Ngài và phải qui về Ngài.

Ming dừl Kớnrăn lớm kòn-bonus pal dũh-khoai, tài bỡh ală bớta bỡh Kớnrăn nễh cớnggớ.

Chỉ một Chúa thôi con người phải thờ phượng, vì mọi sự đều bởi Ngài dựng nên.

Mìng dùl Kónrãñ lóm kòn-bonus pal gòbòh rólau jòh, tài bõh Yàng nẽh gòbòh mớ he lài.

Chỉ một Chúa thôi con người phải yêu mến trên hết, bởi vì chính Chúa đã yêu thương chúng ta trước.

Jónau bótăn-sờ sớnrờp lãh jónau tòm, jòh alã jónau sớ ndai lãh jónau công mớ pal kónìng dớ jónau tòm song rợgới kỡ-kỏljáp.

Điều răn thứ nhất là gốc, tất cả những điều răn khác là ngọn và phải tựa vào gốc thì mới vững chắc được.

Gónăp-gónoar Yàng dê mớ gónăp-gónoar kòn-bonus

Quyền bính của Thiên-Chúa và quyền bính con người

Srăgoh ngai do yal he in gónăp-gónoar dônia tam rónàng yau, hỡ lãh pràn-gónoar bótâu Kyrô dê, pràn-gónoar do nẽh jai-pha mớ pràn-gónoar Babylon, mớ nẽh tóngklàs làng bol Israel bõh bớta kong cềng-pớrdô, làng rê wớl tam lớgar tòm bol khai dê.

Kinh Thánh hôm nay nói với chúng ta quyền bính thế gian thời xưa, đó là quyền bính của vua Kyrô, sức mạnh của quyền bính này đã thắng thế trên quyền bính của Babylon, và đã giải thoát dân Israel khỏi sự lưu đày, để hồi hương về quê quán của mình.

Alã pràn-gónoar dônia bulãh pràn ngãn, mớya alã pràn-gónoar hỡ gớ-ôm tam tê Yàng, Yàng ai pràn gónoar do gũh gen gớgũh, Yàng tòmù gónoar ne gen gớ pal gớ mù.

Các quyền lực thế trần dù rất hùng mạnh, nhưng các quyền lực ấy cũng nằm trong kế hoạch của Thiên-Chúa, Thiên-Chúa nâng quyền lực này lên thì nó lên, Thiên-Chúa hạ quyền lực kia xuống thì nó cũng phải xuống.

Yàng ăt-bồ jòh alã pràn-gónoar dônia, di nùs Yàng gen kỡ-gãm, ở di nùs Yàng gen gớ rỏh, ở rỏh mớ gen krung rỏh rỏhời.

Thiên-Chúa làm chủ trên mọi quyền lực thế trần, đẹp lòng Thiên-Chúa thì tồn tại, không đẹp lòng Thiên-Chúa thì tan biến, không tan biến ngay thì cũng tan biến dần.

Alã gónăp-gónoar pal duh broã bớta ớn-rớndăp Yàng dê.

Mọi quyền bính phải phục vụ cho sự quan phòng của Thiên-Chúa.

Sră pớyoa bol Thessalônika in gen tóngkah jónau tòm tam nùs-nhóm bol pindờn dê, hỡ lãh pindờn, kớnhờm mớ gòbòh, alã jónau do cau pindờn pal tónwèt dớpã tus hớ Kónrãñ Jesu, Khai lãh bớtiã dớ gùl Yàng mớ kòn-bonus, mớ lãh Cau tóngklàs dônia.

Thư gửi tín hữu Thessalônika nhắc nhở những tâm tình chính yếu trong tâm hồn của người tin, đó là tin, cậy, mến. Những tâm tình này phải hướng thẳng tới Chúa Giê-su, Ngài là trung gian giữa Thiên-Chúa và loài người, và là Đấng Cứu thế.

Chi Cesare dê mơ chi Yàng dê

Cái của Sêsare và cái của Thiên-Chúa

Ngai do gẽh cau tus tởrlòng Kớnrầñ Jesu gởrềng bớh bớta di bớh dia bớtau in halăh ờ, do lăh broă lớh bớh nùs jăñ-iớh làng kúp tìs Kớnrầñ tam bớ đớ, mơ làng yă Kớnrầñ mơ cau gớnoar lớgar. Kớnrầñ nẻh sớh bol khai sớndiỏ priă mơ đớ mơ bol khai :

Hôm nay có người đến thử Chúa Giêsu về chuyện nên nộp thuế cho vua hay không, đây là việc làm bởi sự ác ý để bắt lỗi Chúa trong lời nói và qua đó tìm dịp tố cáo Ngài với nhà cầm quyền. Chúa bảo họ cho Ngài coi đồng tiền và nói với họ :

— “Chi lới Cesare dê gen tớm wớl tẻ Cesare in, mơ chi lới Yàng dê gen tớm wớl tẻ Yàng in”.

- “Cái gì của Cesar thì hãy trả cho Cesar, và cái gì của Thiên-Chúa thì hãy trả cho Thiên Chúa.”

Dà Kờn-Cau ớs-rẻp he đớ lăh *duh-dia kuang bớtau*, do krung lăh broă pal lớh jăt bớta song-ring, tài bớh gớnoar dỏnia dê krung gớtus bớh Yàng mơ *duh-broă bớta kuố bal jớh*.

Tiếng Dân tộc bình dân của chúng ta nói là phục vụ vua quan, đây cũng là phận sự theo lẽ công bình, vì quyền bính vua quan đến từ Thiên-Chúa và phục vụ công ích.

Sớlớ wớl mơ bớta kuố bal jớh ală cau in, gen bol he ờ gẽh bớta kúp-bớklỏn lới bớh tam nùs jăt bớta song-ring.

Ngược lại với công ích cho mọi người, thì chúng ta không bị ràng buộc lương tâm nào theo sự công bình.

Jớnoau nẻh lớh rà cau in wi-wớ tam bớta kớlỏi sớnsớng mơ lớh lỏt, mớya dilăh gớnoar lớgar làng *duh-broă* dà lớgar mơ làng bol gen ală cau krung pal *duh-broă* gớnoar lớgar in, pal bớh dia, pal *duh-broă* tam ală broă sền-gàr mơ tớnggũh bớtau bớta kis dà lớgar in.

Điều làm cho nhiều người phân vân trong suy nghĩ và trong hành động, nhưng nếu chính quyền là để phục vụ cho đất nước và dân chúng thì mọi người cũng phải phục vụ cho chính quyền, phải đóng thuế, phải phục vụ trong nghĩa vụ bảo vệ và thăng tiến đời sống quốc gia.

Tam rà bớta tam gùng kis dỏnia, dăñ he in sừm gít ớn Yàng lin-rỏlau jớh, bớh tam bớta kớlỏi sớnsớng tus tam broă lớh, jớh ală bớta sớntỏm bớh Khai mơ gớrẻ mơ Khai.

Trong rất nhiều vấn đề của cuộc sống thế trần, xin cho chúng ta luôn biết đặt Thiên-Chúa trên hết mọi sự, từ trong suy nghĩ cho đến những việc làm, tất cả phát xuất từ Ngài và qui về Ngài.

Lm. Fx. B'Brel